

Про проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи фахівцями інклюзивно-ресурсних центрів

Висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи є основним документом для здобуття права на освіту дітей з особливими освітніми потребами.

Відповідно до Законів України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII, редакція від 04.01.2024), Про повну загальну середню освіту (№ 463-IX, редакція від 01.01.2024), Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 №545 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 617 від 22.08.2018, № 983 від 21.10.2020, № 765 від 21.07.2021, № 493 від 29.04.2022, № 979 від 30.08.2022), Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної

середньої освіти (із змінами) затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 №957, Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти (із змінами) затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 № 530, серед основних завдань інклюзивно-ресурсного центру є проведення комплексної оцінки, здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб, надання рекомендацій закладам освіти щодо розроблення індивідуальної програми розвитку особи, а також визначення категорії (типу) особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти.

Організація проведення комплексної оцінки

Згідно п. 11 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, комплексна оцінка, у тому числі повторна, проводиться: за письмовим (або он-лайн, використовуючи АС «Україна.Інклюзія») зверненням (заявою) до інклюзивно-ресурсного центру батьків (одного з батьків) або інших законних представників особи з особливими освітніми потребами, особи, яка подала заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», яка досягла 14 років (за погодженням із батьками, іншими законними представниками), органів опіки та піклування (для дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування (у разі непризначення законного представника у відповідному до законодавства порядку), повнолітньої особи (далі - заявники) (додаток 1 до методичних рекомендацій ОРЦПІО).

Усі письмові звернення (заяви) до інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення комплексної оцінки невідкладно фіксуються в АС «Україна.Інклюзія». У разі звернення до інклюзивно-ресурсного центру

щодо проведення комплексної оцінки однієї і тієї самої особи воно фіксується як повторне.

Відповідно п. 11 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, перед проведенням комплексної оцінки керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру або уповноважені ним працівники проводять первинний прийом заявників, визначають час, місце та дату проведення комплексної оцінки та встановлюють наявність у них таких документів:

- 1) документи, що посвідчують особу заявників (одного з батьків або осіб, які їх замінюють);
- 2) свідоцтво про народження дитини;
- 3) інші документи, що посвідчують особу, якій проводитиметься комплексна оцінка;
- 4) індивідуальна програма реабілітації (за наявності статусу особи з інвалідністю);
- 5) психолого-педагогічна характеристика особи із зазначенням динаміки та якості засвоєння знань під час навчання, підготовлена відповідним педагогічним працівником та затверджена керівником відповідного

закладу освіти (у разі здобуття особою дошкільної/ загальної середньої освіти);

6) зошити з рідної мови, математики, результати навчальних досягнень (для осіб, які здобувають загальну середню освіту), малюнки, інші результати навчання, виховання та розвитку особи (у разі здобуття особою дошкільної/ загальної середньої освіти);

7) документи щодо додаткових обстежень особи;

8) копія протоколу засідання команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами із зазначенням потреби щодо продовження тривалості здобуття освіти (у разі здобуття особою дошкільної/ загальної середньої освіти);

9) попередні рекомендації щодо проведення комплексної оцінки (у разі попереднього надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг);

10) висновок відповідних фахівців щодо результатів надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг із зазначенням динаміки розвитку особи згідно з індивідуальною програмою розвитку (у разі попереднього надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг).

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) можуть надаватися копії документів, що посвідчують особу дитини, особу батьків (інших законних представників) дитини, повнолітньої особи, свідоцтва про народження дитини або пред'являтися документи з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

Відповідно до п. 12 Положення, інклюзивно-ресурсний центр проводить комплексну оцінку не пізніше ніж протягом місяця з моменту подання звернення (заяви) (бланк заяви - додаток 3 до Положення про інклюзивно-ресурсний центр).

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) для дітей, які переїхали на тимчасове місце проживання, комплексна оцінка проводиться протягом тижня з моменту подання звернення (заяви).

Наголошуємо! Згідно п. 29 Положення про інклюзивно-ресурсний центр (редакція від 06.09.2022) комплексна оцінка з підготовкою відповідного висновку проводиться протягом 10 робочих днів.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) комплексна оцінка з підготовкою відповідного висновку проводиться протягом п'яти робочих днів.

Відповідно до п.15 та доповненнями до Положення про інклюзивно-ресурсний центр (Постанова Кабінету Міністрів України №765 від 21.07.2021) у разі необхідності додаткової медичної діагностики від інших вузькопрофільних спеціалістів за погодженням із за-

явниками строк проведення комплексної оцінки може бути продовжено, але не більш як до 30 календарних днів з моменту подання ними письмової заяви.

Місце проведення: комплексна оцінка проводиться в інклюзивно-ресурсному центрі. Окрім того, інклюзивно-ресурсні центри можуть проводити комплексну оцінку, у тому числі повторну, за місцем навчання та/або проживання (перебування) особи. Графік проведення комплексної оцінки обов'язково погоджується з керівником відповідного закладу освіти, закладу охорони здоров'я та батьками (одним з батьків) або законними представниками особи за два тижні до початку її проведення.

Відповідно до п. 15 Положення про інклюзивно-ресурсний центр для осіб, які мають освітні труднощі тяжкого та найтяжчого ступеня прояву; відповідно до індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю потребують індивідуального догляду та супроводу; перебувають на довготривалому лікуванні та/або реабілітації в закладах охорони здоров'я комплексна оцінка проводиться за місцем їх проживання (перебування).

Під час проведення комплексної оцінки фахівці інклюзивно-ресурсного центру повинні створити атмосферу довіри та доброзичливості, враховувати фізичний, психологічний та емоційний стан особи, індивідуальні особливості її розвитку, вік, місце проживання, мову спілкування тощо.

Участь батьків (одного з батьків) або законних представників особи у проведенні комплексної оцінки є обов'язковою.

Фахівці інклюзивно-ресурсного центру: вчитель-реабілітолог, вчитель-логопед, практичний психолог, вчитель-дефектолог проводять комплексну оцінку індивідуально.

Комплексна оцінка проводиться за такими напрямками:

- оцінка фізичного розвитку особи;
- оцінка мовленнєвого розвитку особи;
- оцінка когнітивної сфери особи;
- оцінка емоційно-вольової сфери особи;
- оцінка освітньої діяльності особи.

За потреби, під час комплексної оцінки може використовуватись інформація про стан здоров'я особи та результати медичної діагностики вузькопрофільних спеціалістів, яку надають заявники (за бажанням), (інформація зазначається у п.6 дод. 2 до методичних рекомендацій ОРЦПЮ).

У разі потреби фахівці інклюзивно-ресурсного центру можуть проводити комплексну оцінку за іншими напрямками, зокрема визначення рівня соціальної адаптації, взаємовідносин з однолітками, дорослими.

Написання висновку

Інформація про результати комплексної оцінки є конфіденційною. Обробка та захист персональних даних дітей в центрі здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Відповідно до п. 26 Положення про інклюзивно-ресурсний центр узагальнення результатів комплексної оцінки здійснюється на засіданні фахівців інклюзивно-ресурсного центру, які її проводили, в якому мають право брати участь батьки (один з батьків) або законні представники особи з особливими освітніми потребами.

Під час засідання ведеться протокол, в якому фіксується обговорення результатів психолого-педагогічного вивчення особи. Голова засідання – директор ІРЦ, призначається секретар (дод. 2 до методичних рекомендацій ОРЦПІО).

За результатами засідання складається висновок про комплексну оцінку (дод. 3 до методичних рекомендацій ОРЦПІО).

В пункті 1 зазначаються повні загальні дані про дитину:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, адреса проживання, заклад дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається дитина, адреса, група/клас).

В пункті 2 зазначаються дані про сім'ю дитини (батьків (одного з батьків) або законних представників, братів, сестер):

для батьків/законних представників - (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), рік народження, освіта, місце роботи/посада;

для братів, сестер - прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), рік народження).

В пункті 3 зазначаються умови виховання в сім'ї, відносини між членами сім'ї (задовільні/незадовільні): сім'я повна/неповна, соціальний статус, умови виховання – вказувати: «зі слів батьків»;

В пункті 4 зазначаються заклади освіти, в яких навчалася/навчається особа на момент звернення або за наявними підтверджувальними документами (напр., особова справа): заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти: повна назва закладу дошкільної освіти/загальної середньої/професійної (професійно-технічної) освіти, група/клас;

форма навчання (згідно Закону України «Про освіту»):

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева);

- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж).

В пункті 5 зазначаються:

1. Результати комплексної психолого-педагогічної оцінки за напрямками: оцінка фізичного розвитку дитини, оцінка мовленнєвого розвитку дитини, оцінка когнітивної сфери дитини, оцінка емоційно-вольової сфери дитини, оцінка освітньої діяльності дитини.

Результати комплексної оцінки подаються за формою:

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

У графі «Компетенція» фахівці інклюзивно-ресурсного центру за напрямками оцінки вказують детальну інформацію про:

- рівень загального розвитку дитини, відповідність віковим нормам, розвиток дрібної моторики, спосіб пересування тощо, а також його вплив на фізичну та рухову активність особи, її освітню діяльність;

- рівень розвитку та використання вербальної/невербальної мови, наявність мовленнєвого порушення та його структури, а також його вплив на опанування навчальних програм, розвиток комунікативних навичок тощо;

- рівень сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, увага, а також їх вплив на освітню діяльність;

- здатність до вольового зусилля, схильність до проявів девіантної поведінки та її причин, психологічний стан особи, а також їх вплив на освітню діяльність.

У графі «Потреби» фахівці інклюзивно-ресурсного центру вказують необхідність розвитку, формування, стимуляції, збагачення сфер особистісного розвитку: фізичної, мовленнєвої, когнітивної, емоційно-вольової тощо.

У графі «Рекомендації» фахівці інклюзивно-ресурсного центру вказують зміст корекційних послуг відповідно до потреб і освітніх програм.

2. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру визначають потребу в адаптації, модифікації програм навчальних предметів, допоміжних засобів для навчання та в розумному пристосуванні (у разі потреби), інше.

У графі «Потреби» фахівці інклюзивно-ресурсного центру прописують «так/ні».

У графі «Рекомендації» фахівці інклюзивно-ресурсного центру деталізують зміст адаптації освітніх галузей/освітніх напрямів.

При визначенні потреби в модифікації освітніх галузей/освітніх напрямів обов'язково враховувати адаптацію.

В пункті 6 зазначається інформація про особливості, пов'язані із здоров'ям особи, які впливають на здобуття освіти (медичний діагноз – за наявності, згідно довідки).

В пункті 7 зазначаються загальні висновки:

1. Особливі освітні потреби (наявність), категорія (тип) освітніх потреб (труднощів) (згідно дод. 4 до Положення про інклюзивно-ресурсний центр);

Фахівці інклюзивно-ресурсного центру перераховують усі типи труднощів починаючи з основних (найскладніших).

2. Потреба для даної дитини в індивідуальному навчальному плані. Потребу визначаємо для осіб з особливими освітніми потребами з II по V рівень підтримки.

Згідно Закону України «Про освіту», індивідуальний навчальний план - документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. Згідно ст. 14 п.2 Закону України «Про повну загальну середню освіту» індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

3. Потреба в адаптації/модифікації освітньої програми/навчальних предметів.

Потребу в адаптації/модифікації визначають фахівці інклюзивно-ресурсного центру згідно дод. 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладі загальної середньої освіти. Адаптація передбачена для II-V рівнів підтримки, модифікація – для IV-V рівнів підтримки.

Відповідно до п. 16 Порядку організації інклюзивного навчання у закладі загальної середньої освіти інклюзивне навчання учня, у тому числі згідно з індивідуальним навчальним планом, здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти з урахуванням їх особливих освітніх потреб особистісно орієнтованого спрямування освітнього процесу.

4. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, що надаються в закладі дошкільної, загальної середньої освіти (при наданні рекомендацій орієнтуємось на найскладніші труднощі): з практичним психологом, з вчителем-логопедом, з вчителем-дефектологом, з вчителем-реабілітологом; додаткові заняття; напрям (відповідно до дод. 1 до Постанови Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами від

14.02.2017 №88), період/обсяг занять; вказується спеціаліст, який проводить заняття;

5. Повторна психолого-педагогічна оцінка: запланована (період, дата) чи за бажанням; мета та напрями повторної оцінки.

У пункті 8 (рекомендації) фахівці інклюзивно-ресурсного центру зазначають види заходів та період виконання для асистента вчителя (вихователя), для вчителів (вихователів/викладачів), практичного психолога, вчителя-логопеда, вчителя-реабілітолога, корекційного педагога (вчителя-дефектолога), батьків або законних представників.

Звертаємо Вашу увагу, що у пункті 8 зазначається потреба у присутності асистента вчителя та потреба у соціальній послугі супроводу під час інклюзивного навчання (яку здійснює асистент учня (дитини), а також рекомендації щодо створення безбар'єрного середовища в закладі освіти.

В пункті 9 зазначають рекомендований рівень підтримки в закладі освіти (згідно дод. 2 до Порядку організації інклюзивного навчання в ЗЗСО, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957).

В пункті 10 вказуються педагогічні працівники інклюзивно-ресурсного центру, які провели оцінку (підпис, власне ім'я та прізвище).

В кінці висновку вказуються результати голосування (за/проти/утрималося), а також дата підписання висновку.

Звертаємо Вашу увагу, що сформований висновок роздруковується у трьох примірниках та завіряється підписами одного з батьків або законних представників особи з особливими освітніми потребами, а також фахівців інклюзивно-ресурсного центру, які проводили комплексну оцінку. Один примірник висновку про комплексну оцінку зберігається в особовій справі дитини в інклюзивно-ресурсному центрі. Два примірники висновку надаються батькам (одному з батьків) або законним представникам особи з особливими освітніми потребами, за заявою яких (якого) її проведено, один з яких подається батьками (законними представниками) особи до закладу освіти.

Висновок про комплексну оцінку також може надаватися особі, якою подано заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Висновок про комплексну оцінку зберігається в АС «Україна.Інклюзія».

Фахівці інклюзивно-ресурсного центру зобов'язані ознайомити батьків (одного з батьків) або законних представників особи з особливими освітніми потребами з висновком про комплексну оцінку, необ-

хідністю створення умов для навчання та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг у закладах освіти (у разі здобуття особою дошкільної чи загальної середньої освіти).

Висновок інклюзивно-ресурсного центру є основою для розроблення індивідуальної програми розвитку особи з особливими освітніми потребами, надання їй психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

У разі коли батьки (один з батьків) або законні представники особи з особливими освітніми потребами не погоджуються з висновком про комплексну оцінку, вони можуть звернутися до відповідного структурного підрозділу з питань діяльності інклюзивно-ресурсних центрів органів управління освітою для організації проведення повторної комплексної оцінки.

Відповідно п. 34 Положення про інклюзивно-ресурсний центр повторна комплексна оцінка фахівцями центру проводиться у разі:

- переходу особи з особливими освітніми потребами з дошкільного закладу освіти в заклад загальної середньої освіти; переходу особи з особливими освітніми потребами між рівнями освіти; переведення особи із спеціального закладу дошкільної освіти, спеціального закладу загальної середньої освіти, закладу загальної середньої освіти до інклюзивної (спеціальної) групи закладу дошкільної освіти або інклюзивного (спеціального) класу закладу загальної середньої освіти;

- надання рекомендації команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої та дошкільної освіти, психолого-педагогічного консилиуму спеціального закладу загальної середньої освіти щодо наявності успіхів або труднощів у засвоєнні особою освітньої програми;

- ініціативи батьків (інших законних представників) особи з особливими освітніми потребами;

- ініціативи особи, що подавала заяву відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» з метою проведення моніторингу розвитку особи, але не частіше ніж раз на рік;

- рекомендації команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами закладу освіти або фахівців інклюзивно-ресурсних центрів з метою проведення моніторингу розвитку особи (за згодою батьків);

- визначення потреби у продовженні тривалості здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами, що здобувають загальну середню освіту.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) для осіб, які здобувають загальну середню освіту та тимчасово перебувають за кордоном, або для осіб, які

перебувають на тимчасово окупованих територіях, під час переходу між рівнями освіти строк дії висновку, який використовувався у процесі здобуття освіти на попередньому рівні освіти, продовжується на період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду). Повторна комплексна оцінка має бути проведена не пізніше ніж через три місяці після припинення чи скасування воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду), повернення здобувача освіти з-за кордону або повернення тимчасово окупованої території, на якій проживає здобувач освіти, під загальну юрисдикцію України та відновлення конституційного ладу України на цій території.

Згідно п. 36 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, повторна комплексна оцінка може проводитися за всіма або окремими напрямками залежно від освітніх потреб особи з особливими освітніми потребами та наявної інформації про її розвиток.

Згідно п.37 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, за результатами повторної комплексної оцінки складається висновок про повторну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (додаток 4 до методичних рекомендацій ОРЦПІО), який зберігається в АС «Україна.Інклюзія», що є основою для розроблення індивідуальної програми розвитку особи з особливими освітніми потребами, надання їй психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, у разі потреби продовження тривалості здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами, що здобувають загальну середню освіту.

Висновок про комплексну оцінку повинен містити категорію (категорії) (тип (типи) її особливих освітніх потреб (труднощів) та інформацію щодо ступеня їх прояву; рівень підтримки для організації інклюзивного навчання (відповідно до додатка 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2019 № 530 та додатку 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957).

Рекомендовано для використання в роботі інклюзивно-ресурсними центрами Хмельницької області.

Ганна СИНЯВСЬКА,
завідувачка ресурсного центру
підтримки інклюзивної освіти
Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка.

ДОДАТКИ
до методичних рекомендацій ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти
Хмельницького ОІППО ім. Анатолія Назаренка
(протокол засідання науково-методичної ради №1 від 28.03.2024 р.)

Додаток 1

Директорові _____
(найменування інклюзивно-ресурсного центру)

(ініціали, прізвище)
_____,
(прізвище, ім'я, по батькові)
що проживає за адресою: _____

ЗАЯВА
щодо проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи

Прошу провести комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи _____

(прізвище, ім'я, по батькові особи)

дата народження _____, вік _____,
найменування, адреса закладу дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної)
освіти (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається особа _____

Адреса, за якою зареєстровані батьки (один з батьків) або законні представники _____

Мета проведення комплексної оцінки _____

_____ 20____ р.

(підпис)

Додаток 2

ПРОТОКОЛ № _____
засідання фахівців інклюзивно-ресурсного центру _____

(назва ІПЛ)

з метою узагальнення результатів комплексної оцінки розвитку особи

від _____ 20 ____ р.

Голова засідання:

Присутні:

Секретар:

методичні рекомендації

(прізвище, ім'я, по батькові дитини)
 дата народження _____, дата КО _____,
 дата народження _____, дата КО _____
 Батьки /законні представники особи з ООП _____
 (прізвище та ініціали)

1. Результати комплексної оцінки розвитку особи фахівцями:

	Не потребує КРЗ	Потребує КРЗ	Потребує додаткових КРЗ
Практичний психолог	☐	☐	☐
Логопед	☐	☐	☐
Дефектолог	☐	☐	☐
Реабілітолог	☐	☐	☐

2. Ухвалили:

Категорія освітніх потреб	Ступінь прояву труднощів				
	Поодинокі незначні	Легкого ступеня прояву	Помірного ступеня прояву	Тяжкого ступеня прояву	Найтяжчого ступеня прояву
Інтелектуальні труднощі					
Функціональні труднощі					
Фізичні труднощі					
Навчальні труднощі					
Соціоадаптаційні/соціокультурні труднощі					
Рекомендований рівень підтримки	1	2	3	4	5

3. Рекомендовано:

	Обсяг психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг			Примітка
Заняття з практичним психологом	1 год	2 год	3 год	
Заняття з вчителем-логопедом	1 год	2 год	3 год	
Заняття з вчителем-дефектологом	1 год	2 год	3 год	
Заняття з вчителем-реабілітологом	1 год	2 год	3 год	

Керівник (директор)
 інклюзивно-ресурсного центру _____
 (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Консультант
 (учитель-логопед) _____
 (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Консультант
 (практичний психолог) _____
 (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Консультант
 (учитель-реабілітолог) _____
 (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Консультант
 (учитель-дефектолог) _____
 (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Додаток 3

ВИСНОВОК
про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи

від _____ 20____ р. № _____

1. Загальні дані про особу:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

дата народження _____

адреса проживання _____

заклад дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається особа, адреса _____

група/клас _____

2. Дані про сім'ю особи (одного з батьків або законних представників, братів, сестер)

Мати / законний представник	Батько / законний представник
Рік народження	Рік народження
Освіта (загальна середня, професійна (професійно-технічна), вища)	Освіта (загальна середня, професійна (професійно-технічна), вища)
Місце роботи/посада	Місце роботи/посада

Брати, сестри (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), рік народження) _____

3. Умови виховання в сім'ї, відносини між членами сім'ї

4. Заклади освіти, в яких навчалася/навчається особа (заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти)

Період	Заклад дошкільної освіти/група, Заклад загальної середньої освіти/клас, Заклад професійної (професійно-технічної) освіти/група	
--------	--	--

5. Напрями оцінки**Оцінка фізичного стану**

(Результати оцінки заповнює в карті спостереження дитини вчитель-реабілітолог)

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
<i>Визначення рівня загального розвитку дитини, відповідності віковим нормам, розвитку дрібної моторики, способу пересування тощо, а також його впливу на фізичну та рухову активність особи, її освітню діяльність</i>	<i>Розвиток, формування, стимуляція, збагачення, супровід тощо</i>	<i>Зміст корекційних послуг відповідно до потреб і освітніх програм</i>

Оцінка мовленнєвого стану
(Результати оцінки вчитель-логопед зазначає у висновку про комплексну оцінку))

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
<i>Визначення рівня розвитку та використання вербальної/невербальної мови, наявності мовленнєвого порушення та його структури, а також його впливу на опанування навчальних програм, розвиток комунікативних навичок тощо</i>	<i>Розвиток, формування, стимуляція, збагачення, супровід тощо</i>	<i>Зміст корекційних послуг відповідно до потреб і освітніх програм</i>

Оцінка когнітивної сфери
(Результати оцінки практичний психолог та вчитель-дефектолог зазначають у висновку про комплексну оцінку))

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
<i>Визначення рівня сформованості таких пізнавальних процесів, як сприйняття, пам'ять, мислення, увага, а також їх впливу на освітню діяльність</i>	<i>Розвиток, формування, стимуляція, збагачення, супровід тощо</i>	<i>Зміст корекційних послуг відповідно до потреб і освітніх програм</i>

Оцінка емоційно-вольової сфери
(Результати оцінки практичний психолог зазначає у висновку про комплексну оцінку))

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
<i>Виявлення її здатності до вольового зусилля, схильностей до проявів девіантної поведінки та її причин, психологічного стану особи, а також їх впливу на освітню діяльність</i>	<i>Розвиток, формування, стимуляція, збагачення, супровід тощо</i>	<i>Зміст корекційних послуг відповідно до потреб і освітніх програм.</i>

Потреби в адаптації, модифікації програм навчальних предметів, допоміжних засобів для навчання та в розумному пристосуванні (у разі потреби)

Назва	Потреби так/ні	Рекомендації
Адаптація	Так/ні	Зміст: Адаптація освітніх галузей (для ЗЗСО)/освітніх напрямів (для ЗДО)
		Адаптація навчального матеріалу: адаптувати необхідний дидактичний матеріал. Пристосування середовища: зменшити рівень шуму, за потреби відвідувати ресурсну кімнату. Психолого-педагогічна адаптація: збільшувати час на виконання завдань, контрольних робіт; чергувати види діяльності; надавати зразок для виконання нових завдань. За потреби проводити додаткове розвантаження. Розробити та використовувати систему заохочень. Використовувати засоби концентрації уваги

Модифікація	Так/ні	Для IV-V рівнів підтримки Перелік освітніх галузей, що модифікуються (для ЗЗСО)/освітніх напрямів (для ЗДО). Особливості модифікації
Допоміжні засоби для навчання		Перераховуємо основні необхідні засоби + корекційне обладнання згідно з Типовим переліком допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти, затвердженим наказом МОНу від 23.04.2018 р. №414 (із внесеними змінами від 16.10.2020 р. №1281)
Розумне пристосування/ безбар'єрне середовище		Відповідне забезпечення подолання бар'єрів з урахуванням можливостей особи. Приклади: • встановлення пандуса; • зміна місця класу (з третього поверху на перший); • використання підйомника; • забезпечення різних форм комунікації в класі; • використання матеріалів у альтернативних форматах; • надання послуги перекладу жестовою мовою; • перебування в ресурсній кімнаті.
Інше		

6. Інформація про особливості, пов'язані із здоров'ям особи

Заповнюється за наявності довідок _____

7. Загальні висновки

Особливі освітні потреби (наявність):

так _____

згідно додатку 4 Положення про інклюзивно-ресурсний центр. Освітні труднощі перераховуємо усі, починаючи з основних (найскладніших) _____

(вказати категорію (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)

ні _____

Індивідуальний навчальний план (згідно ст.1, п. 11 Закону України про освіту):

так _____

ні _____

Адаптація/модифікація освітньої програми/навчальних предметів

так _____

адаптація (передбачена для II-V рівнів підтримки) та/або модифікація (передбачена для IV-V рівнів підтримки) освітньої програми закладу освіти з урахуванням особливих освітніх потреб дитини (наприклад, інтелектуальних труднощів легкого ступеня прояву) та особистісно орієнтованого спрямування освітнього процесу (відповідно до п. 16 Порядку організації інклюзивного навчання у закладі загальної середньої освіти)

Визначаємо потребу в адаптації/модифікації згідно дод. 1 до Порядку організації інклюзивного навчання у закладі загальної середньої освіти

ні _____

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги

(що надаються в закладі дошкільної, загальної середньої освіти,

орієнтуємось на найскладніші труднощі) Згідно Постанови №88 від 14.02.2017

Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами

Види послуг	Напрямок Назва корекційного заняття	Період/обсяг Протягом конкретного періоду /навчального року/ згідно рівня підтримки	Спеціаліст
Заняття з практичним психологом			Практичний психолог
Заняття з вчителем-логопедом			Вчитель-логопед
Заняття з вчителем-дефектологом			Вчитель-дефектолог

методичні рекомендації

Заняття з вчителем-реабілітологом			Вчитель-реабілітолог
Повторна психолого-педагогічна оцінка: запланована (період, дата) _____ за бажанням _____	мета повторної оцінки відстеження динаміки розвитку дитини	Напрями повторної оцінки - оцінка фізичного стану; - оцінка мовленнєвого стану; - оцінка когнітивної сфери; - оцінка емоційно-вольової сфери.	

8. Рекомендації (здійснення супроводу фахівцями ІРЦ, Команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, закладів дошкільної, загальної середньої освіти)

Рекомендації	Заходи	Період проведення Навчальний рік/період здобуття дошкільної/ початкової/ базової освіти	Відповідальний за проведення
Рекомендації для асистента вчителя (вихователя)	<ul style="list-style-type: none"> • Участь в організації освітнього процесу дитини з ООП; • участь у розробці ІПР; • участь у підготовці індивідуального навчального плану та індивідуальної навчальної програми/індивідуального освітнього плану (для закладів дошкільної освіти); • адаптація освітнього середовища; • навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей та з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини з ООП; • моніторинг спільно з вчителем/вихователем рівня досягнення кінцевих цілей навчання, передбачених ІПР; • підготовка інформації для учасників засідання Команди супроводу за результатами спостереження за дитиною щодо її індивідуальних особливостей, інтересів та потреб; • надання інформації батькам, педагогічним працівникам щодо особливостей розвитку дитини з ООП. • спостереження за дитиною з метою вивчення її індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів та потреб. 		
Рекомендації для вчителів (вихователів/ викладачів)	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення освітнього процесу дитини з ООП з урахуванням особливостей її розвитку та ІПР; • участь у підготовці індивідуального навчального плану дитини з ООП; • розробка індивідуальної освітньої програми в закладі загальної середньої освіти та індивідуального освітнього плану в закладі дошкільної освіти; • визначення спільно з іншими педагогічними працівниками рівня досягнення кінцевих цілей навчання, передбачених ІПР; • створення належного мікроклімату в колективі; • надання інформації батькам про стан засвоєння освітньої програми/освітнього плану дитиною з ООП; • підготовка інформації для учасників засідання Команди супроводу про особливості освітньої діяльності дитини з ООП, її сильні сторони та потреби; моніторинг результатів виконання дитиною освітньої програми/ освітнього плану. 		

Рекомендації для практичного психолога	<ul style="list-style-type: none"> • Надання рекомендацій, консуль-тацій та методичної допомоги педагогічним працівникам закладу освіти у роботі з дитиною з ООП; • вивчення та моніторинг психічного розвитку дитини з ООП; • психологічний супровід дитини з ООП; • надання корекційно-розвиткових послуг дитині з ООП згідно з ІПР¹; • консультативна робота з батьками дитини з ООП; • просвітницька робота щодо формування психологічної готовності в учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі. 		
Рекомендації для вчителя-логопеда	<ul style="list-style-type: none"> • Надання рекомендацій педагогічним працівникам щодо особливостей організації освітнього процесу, реалізації корекційно-розвиткових цілей в освітньому процесі, використання технологій для досягнення кінцевих цілей навчання, визначених в ІПР та застосування адаптацій/модифікацій; • надання корекційно-розвиткових послуг дитині з ООП згідно ІПР; • моніторинг досягнень у відповідній сфері розвитку дитини згідно ІПР; • консультативна робота з батьками дитини з ООП 		
Рекомендації для вчителя-реабілітолога	<ul style="list-style-type: none"> • Надання корекційно-розвиткових послуг дитині з ООП згідно ІПР; • моніторинг, аналіз особливостей фізичних та розумових досягнень дитини з ООП; • моніторинг досягнень у відповідній сфері розвитку дитини згідно ІПР; • консультативна робота з батьками дитини з ООП. 		
Рекомендації для корекційного педагога (вчителя-дефектолога)	<ul style="list-style-type: none"> • Надання корекційно-розвиткових послуг дитині з ООП згідно ІПР; • моніторинг досягнень у відповідній сфері розвитку дитини згідно ІПР; • надання рекомендацій педагогічним працівникам щодо особливостей організації освітнього процесу, реалізації корекційно-розвиткових цілей в процесі навчання, технології для досягнення кінцевих цілей навчання, визначених в ІПР та застосування адаптацій/модифікацій; • консультативна робота з батьками дитини з ООП. 		
Рекомендації для батьків або законних представників:	<ul style="list-style-type: none"> • Доведення інформації про дитину (стиль, спосіб навчання, успіхи, труднощі у виконанні домашніх завдань); • прийняття участі у роботі команди супроводу, в тому числі залучення до складання ІПР; • створення умов для навчання, виховання та розвитку дитини. • присутність асистента вчителя • соціальна послуга супроводу під час інклюзивного навчання, потреба в асистенті учня (дитини) • консультація лікаря; • консультація фахівця із соціальної роботи/соціального працівника • інше 		
Рекомендації щодо створення безбар'єрного середовища в закладі освіти	Забезпечення архітектурної доступності та дотримання принципів універсального дизайну		

9. Рекомендований рівень підтримки в закладі освіти (згідно дод. 2 до Порядку організації інклюзивного навчання в ЗЗСО, затвердженого Постановою КМ від 15 вересня 2021 р. № 957 зі змінами)

10. Педагогічні працівники інклюзивно-ресурсного центру, які провели оцінку

Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру	_____	_____
	(підпис)	(власне ім'я та прізвище)
Особа, відповідальна за оформлення висновку	_____	_____
Консультант (практичний психолог)	_____	_____
	(підпис)	(власне ім'я та прізвище)
Консультант (учитель-дефектолог)	_____	_____
	(підпис)	(власне ім'я та прізвище)
Консультант (учитель-логопед)	_____	_____
	(підпис)	(власне ім'я та прізвище)
Консультант (учитель-реабілітолог)	_____	_____
	(підпис)	(власне ім'я та прізвище)

Результати голосування:
за _____
проти _____
утрималося _____

Дата підписання висновку
_____ 20__ р.

МП (за наявності)

З висновком ознайомлений/ознайомлена:

(прізвище, власне ім'я, по батькові батька/матері або законного представника особи (за наявності))

_____ 20__ р. (підпис)

Примітки:

- Для оформлення висновку директором інклюзивно-ресурсного центру призначається відповідальна особа.
- Підготовка висновку здійснюється у такому порядку:
 - розділи 1-4 заповнюються відповідальною особою на підставі поданих батьками (одним з батьків) або законними представниками дитини документів, вивчення її особової справи, медичних документів, інформації, зібраної під час спілкування з батьками (одним з батьків) або законними представниками, педагогічними працівниками освітніх закладів, з інших джерел;
 - розділи 5-9 заповнюються фахівцями інклюзивно-ресурсного центру за результатами проведення комплексної оцінки.

Додаток 4

**ВИСНОВОК
про повторну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи**

1. Додаток до висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи
від _____ 20__ р. № _____
2. Дата проведення повторної оцінки _____
3. Дані про особу: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____
-

вік _____, група/клас _____,
найменування закладу дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної)
освіти (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається
особа _____ адреса _____

4. Мета повторної оцінки _____

5. Результати повторної оцінки

Напрями повторної оцінки	Характеристика	Потреби	Висновки/ рекомендації	Коментарі
--------------------------	----------------	---------	------------------------	-----------

6. Загальні висновки

Особливі освітні потреби (наявність): так ☐	Адаптація/модифікація освітньої програми (навчальних предметів)	Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги
	Індивідуальний навчальний план: так ☐ ні ☐	
(вказати категорію (категорії) (тип (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)) ні ☐	Повторна психолого-педагогічна оцінка: запланована (період, дата) за бажанням	

7. Потребує продовження тривалості здобуття освіти на _____ рівні освіти на один навчальний рік:

ТАК НІ

8. Рекомендований рівень підтримки _____

9. Педагогічні працівники інклюзивно-ресурсного центру, які провели повторну оцінку

Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Особа, відповідальна за оформлення висновку _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Консультант (практичний психолог) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Консультант (учитель-дефектолог) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Консультант (учитель-логопед) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Консультант (учитель-реабілітолог) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Результати голосування:
за _____
проти _____
утрималося _____

_____ 20__ р.

МП (за наявності)

Доведено до відома особи з особливими освітніми потребами, яка досягла 14 років/ батьків/законних представників:

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) _____

_____ 20__ р.

(підпис)